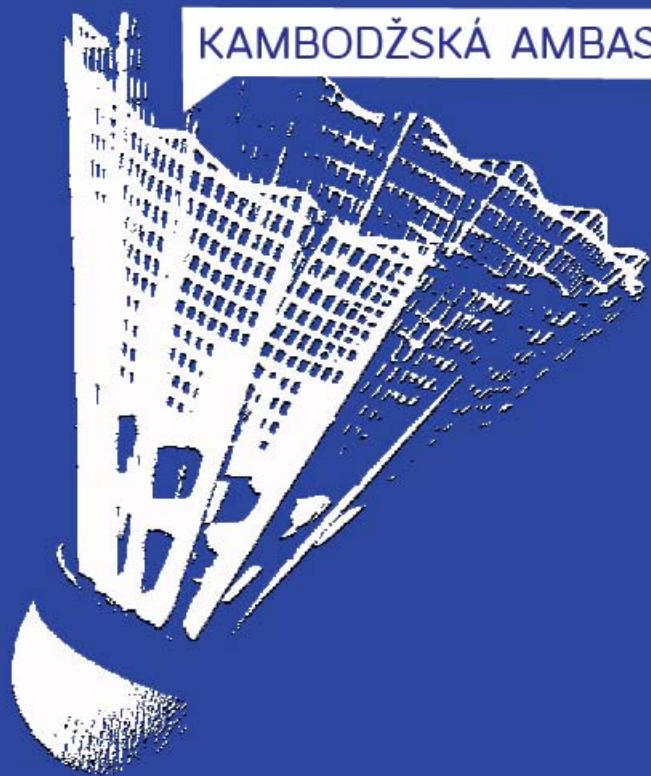

ZADIE SMITH

KAMBODŽSKÁ AMBASÁDA

INAQUE.SK

ZADIE SMITH:
THE EMBASSY OF CAMBODIA

© 2013 by Zadie Smith
Translation © 2015, Aňa Ostrihoňová

Slovak edition © Inaque.sk, 2015
ISBN 978-80-89737-11-6
ISBN E-BOOK 978-80-89737-21-5

ZADIE SMITH

KAMBODŽSKÁ AMBASÁDA

z angličtiny preložila
Aňa Ostrihoňová

INAQUE.SK

2015

I

Kto by tu očakával Kambodžskú ambasádu? Nikto. Nikto by ju tu nečakal, ani neočakával. Je pre nás všetkých prekvapením. Kambodžská ambasáda!

Vedľa ambasády je športové a relaxačné centrum. Na druhej strane rad súkromných rezidencií, väčšina patrí bohatým Arabom (alebo tak sa aspoň my, obyvatelia Willesdenu, domnievame). Dajú si korintské stĺpy k vchodovým dverám a – tak si to predstavujeme – bazény na zadný dvor. Ambasáda však nie je veľmi veľká. Ide o bežnú severolondýnsku predmestskú vilu so štyrmi či piatimi izbami, ktorú postavili niekedy v 30. rokoch a obohnali dvaapolmetrovým múrom z červených tehál. A pozdĺž neho sem a tam poletuje bedmintonový košíček.

(7)

Na Kambodžskej ambasáde hrajú bedminton. Peng, pššš. Peng, pššš.

- Jediným skutočným dôkazom toho, že ide naozaj o ambasádu, je malá mosadzná tabuľka na dverách (Píše sa tam: KAMBODŽSKÁ AMBASÁDA) a kambodžská vlajka (predpokladáme, že to je kambodžská štátna vlajka – čo iné by to mohlo byť?), ktorá visí z červenej škridlovej strechy. Ľudia hovoria: „Však okolo domu je vysoký múr, a to znamená, že to nie je súkromná rezidencia ako ostatné domy na ulici, ale ambasáda.“ Tí, čo to hovoria, sú smiešni. Mnohé súkromné vily sú obohnané vysokými múrmi, celkom ako Kambodžská ambasáda – ale nie sú to ambasády.
- (8)

Prvýkrát kráčala Fatou okolo ambasády 6. augusta, keď šla plávať. Chodievala do dosť veľkého bazéna, nemá však celkom olympijské rozmery. Ak chcete odplávať míľu, musíte si dať osemdesiatdva dĺžok, čo často vyžaduje rovnako psychickú, ako aj fyzickú námahu. Voda je nezvyčajne teplá, aby sa vyhovel väčšine ľudí, čo centrum pravidelne navštevujú, no nechodia tam ani tak plávať, ako skôr posedávať pri bazéne alebo ležať v saune. Fatou tu už bola asi päťšesťkrát a často býva najmladšou osobou v bazéne, s vekovým rozdielom niekoľkých desaťročí. Klientelu tvoria v zásade belosi, Juhoázijski alebo ľudia z Blízkeho východu, ale z času na čas sa Fatou ocitne v bazéne s krajanom z Afriky. Keď zahliadne týchto veľkých mužov, horúčkovitopádľujúcich ako bábätká snažiacce sa nejako

udržať na hladine, je hrdá na svoje schopnosti, na to, že sa pred niekoľkými rokmi v karibskom plážovom rezorte v Akkre naučila plávať sama. Nie však v hotelovom bazéne – zamestnanci do neho nemali povolený vstup. Nie, plávať sa naučila v rozbúrenom sivom mori za múrom hotelového komplexu. Vynárala sa a ponárala, vynárala sa a ponárala do špinavej peny. Žiaden z turistov nikdy nevkročil na pláž (bola pokrytá odpadkami), a už vôbec nie do studeného a zradného mora. Ani žiadna iná chyžná. Len pár nerozvážnych tínedžerov neskoro večer a Fatou skoro ráno. Takmer neexistuje spôsob ako porovnať plávanie pri rezorte Karibská pláž s plávaním v športovom a relaxačnom centre, ktoré je teplé, príjemné ako kúpeľ vo vani.

A keď Fatou prechádza okolo Kambodžskej ambasády cestou do centra, nad vysokým múrom vidí, ako bedmintonový košíček poletuje od jedného neviditeľného hráča k druhému. Košíček letí vysokým ladným oblúkom mierne doprava a druhý hráč ho odrazí priamo, a tak sa to opakuje, prvý hráč ho vždy dokáže chytiť a zmeniť dráhu jeho letu na ladný krásny oblúk.

Vysoko hore sa slnko snaží predrať si cestu po-
medzi sivý oblačný strop naplnený vodou. Peng,
pššš. Peng, pššš.

(12) Keď sa u nás pred pár rokmi prvýkrát objavila Kambodžská ambasáda, niektorí z nás hovorili: „Nuž, keby sme boli básnikmi, možno by sme napísali ódu o prekvapivom zjavení sa ambasády.“ (Pretože veľvyslanectvá obyčajne sídlia v centre mesta. Toto bolo prvé, čo sme videli na predmestí.) V skutočnosti však nie sme veľmi poetickí. Sme z Willesdenu. Naše mysle sú skôr prozaické. Vážne pochybujem o tom, že by bol medzi nami taký alebo taká, čo by si napríklad pri prvom pohľade na Kambodžskú ambasádu vzápätí nevybavil slovo „genocída“.

Peng, pššš. Peng, pššš. Toto leto sme sledovali olympiádu a zvykli sme si na vzdychanie a mnohé iné ľudské zvuky spojené s úsilím a víťazstvom vôle. Hráči v záhrade Kambodžskej ambasády sú však tichí. (S istotou nemôžeme povedať, že ide o záhradu – výhľad ponad múr je obmedzený. Rovnako tam môže byť vydláždené ihrisko určené na hranie bedmintonu.) Jediným znakom toho, že sa tam hrá bedminton je pohyb samotného košíčka, ktorý sa striedavo dvíha nahor a prudko letí, letí a padá, vždy v čase, keď Fatou ide plávať do centra (krátko po desiatej v pondelok ráno). Malo by sa objasniť, že členmi športového a relaxačného klubu sú jej zamestnávateľia a nie Fatou samotná. Netušia, že ich návštevnícky preukaz využíva takto. (Pán a pani Derawalovci a ich tri deti – vo veku

sedemnášť, pätnášť a desať rokov – bývajú na tej istej ulici, kde stojí ambasáda, ale cesta má takmer dva kilometre a ambasáda je na jednom a dom Derawalovcov na druhom konci.) Fatou si preukaz môže zobrať len preto, že v pondelky pán Derawal chodíeva do svojich minimarketov v Elthame a pani Derawalová pracuje v druhom rodinnom minimarte v Kensal Rise. V úzkej zásuvke na komode napodobňujúcej štýl Ľudovíta XVI. vo vstupnej hale hlavnej rezidencie Derawalovcov je hľba návštevníckych preukazov. Zjavne nikto okrem Fatou nevie, že tam sú.

(14)

Od 6. augusta (keď si prvýkrát všimla bedmintonový košík) sa Fatou vždy predtým, ako ide plávať, zastaví na päť či desať minút na autobusovej zastávke oproti ambasáde, sú to minúty strávené v nečinnosti, ktoré si zďaleka nemôže dovoliť (pani Derawalová sa domov vracia v čase obeda), a napriek tomu si ich nedokáže odoprieť. Tak zvlášťne podmanivú auru vyžaruje ambasáda. Obyčajne z tohto čakania a pozorovania Fatou nič nemá, ale párkrát videla ľudí, čo prišli na ambasádu, a sledovala, ako prechádzajú bránou. Mladí belosi s ruksakmi. Často sú

otrhaní a na nohách majú aj v chladnom počasí sandále. Žiaden z návštevníkov zatiaľ nevyzeral ako Kambodžan. Mladí ľudia sem pravdepodobne chodia po víza. Vpustia ich dovnútra a potom prejdú bránou, hoci Fatou by sa v skutočnosti musela postaviť na strechu zastávky, aby videla, kto ich vlastne púšťa dnu. S istotou však môže povedať, že tieto zriedkavé návštevy nemajú absolútne žiaden vplyv na bedminton, ktorý pokračuje v pravidelnom rytme, najskôr jemne, potom rýchlo, košíček najprv letí vysoko a ladne padá, potom letí prudko a priamo.

(16) Dlhو potom, čo sa 20. augusta olympionici vrátili do svojich krajín, si Fatou všimla, že na zadnom konci záhrady sa objavil basketbalový kôš so siečkou zo syntetického bieleho povrazu, ktorý zavesili tak vysoko, že vyčnieva spoza múru. Nikto tam však basketbal nehral – aspoň nie vtedy, keď okolo chodila Fatou. O týždeň kôš presunuli bližšie k časti múru, ktorý vidí Fatou. (Musí to byť pohyblivý kôš na vozíku.) Fatou čakala týždeň, dva týždne, ale basketbal nenahradil bedminton, ten pokračoval ako obvykle.